

အိမ်ခြံဝန်းဥယျာဉ်ခြံစိုက်ပျိုးခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများအား လေ့လာခြင်း

အပင်ဇီဝနည်းပညာဗဟိုဌာန

နိဒါန်း

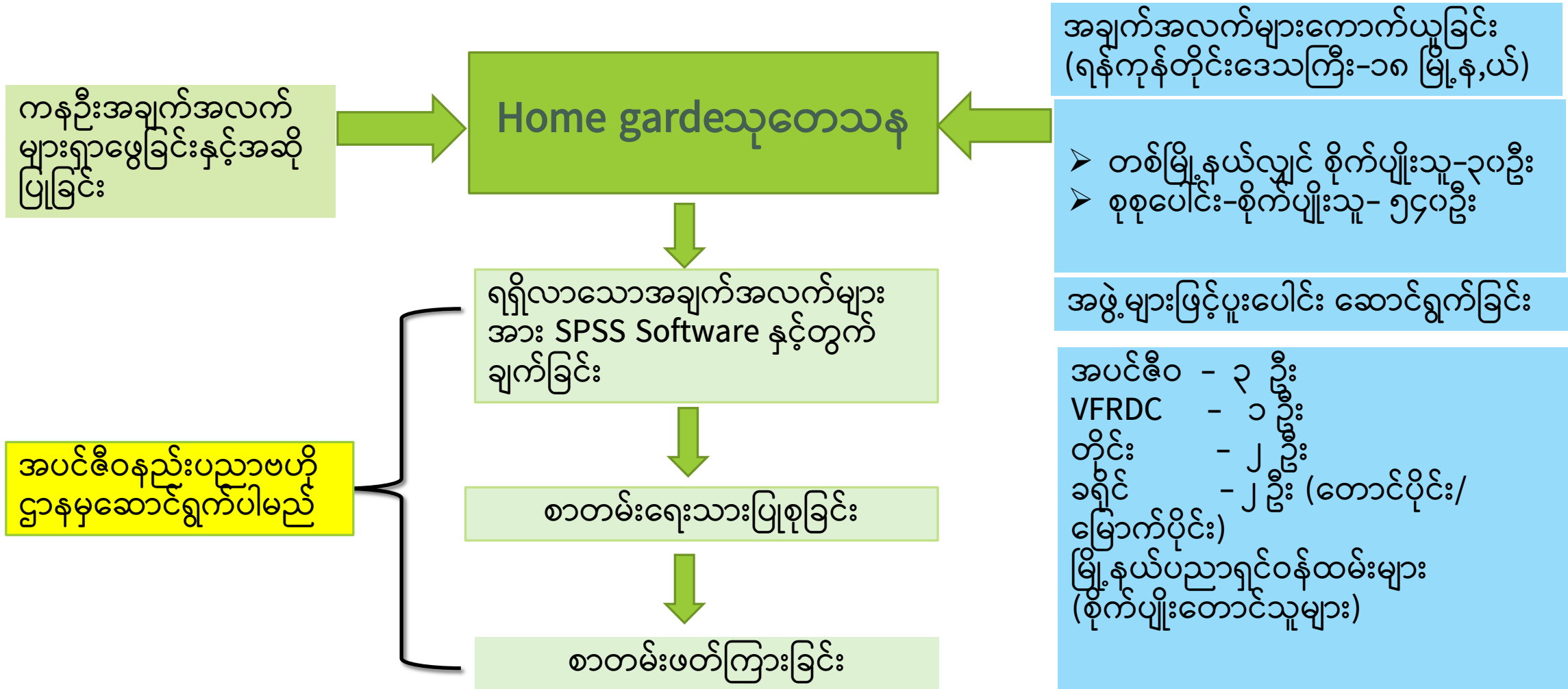
- အိမ်ခြံဝန်းဥယျာဉ်စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့် အစားအသောက်အမယ်စုံရရှိနိုင်
- မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆယ်စုနှစ်များစွာ နိုင်ငံရေးအခက်အခဲ ရှိနေခြင်းကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု များပြားခြင်း၊ အဟာရချို့တဲ့မှုများရှိနေခဲ့ (Rammohan, Pritchard, & Dibley, 2019)
- ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါသည် ၂၀၁၉ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ စတင်ကာ ၂၀၂၀ ကာလကြား နိုင်ငံပေါင်း (၁၈၆) နိုင်ငံ၌ လျှင်မြန်စွာ ကူးစက်ပြန့်နှံ့လျက်ရှိပါသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာ မလုံလောက်မှုများမှာ ၂၀၂၀ ဇန်နဝါရီလတွင် (၁၃၅) သန်းရှိရာမှ ၂၀၂၀နှစ်ကုန်တွင် (၂၆၅)သန်းထိ ရှိလာခဲ့ပါသည်။ (Lal, 2020)

- ကိုဗစ်-၁၉ကပ်ရောဂါကြောင့် မြို့ပြနှင့် ကျေးလက် နေပြည်သူများ စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပြီး လည်ကောင်းအခြေအနေများကိုကုစားရန်အတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်၍ Covid-19 Economic Relief Plan (CERP) ချမှတ်ကာ မြို့နယ်တိုင်းတွင် စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံနိုင်စေရန် အိမ်ခြံဝန်းဥယျာဉ် စိုက်ပျိုးနိုင်ရေးအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးစေ့များ ဖြန့်ဝေခြင်းနှင့် နည်းပညာပေးခြင်းလုပ်ငန်းများ ပံ့ပိုးပေးခဲ့
- အိမ်ခြံဝန်း စိုက်ပျိုး ခြင်းအလေ့အကျင့်နှင့်လုပ်ငန်းများသည်လည်း တဖြည်းဖြည်းများ
- သို့သော်လည်း အိမ်ခြံဝန်းအတွင်း စိုက်ပျိုးထားသော ပမာဏနှင့် သီးနှံမျိုးကွဲများ မည်မျှစိုက်ပျိုးသင့်ကြောင်း ကိုမူ သေချာတိကျစွာ သိရှိထားနိုင်မှုအားနည်း
- ရေရှည်တည်တံ့ဆက်လျက်စိုက်ပျိုးနိုင်မှု ရှိ/မရှိကို သိရှိနိုင်ရေးမှာမူ အားနည်းနေပါသေးသည်။

သုတေသနဆောင်ရွက်ခြင်းရည်ရွယ်ချက်

- ✓ အိမ်ခြံဝန်းဥယျာဉ်စိုက်ပျိုးမှုအခြေအနေနှင့် စိုက်ပျိုးထားသော သီးနှံအမျိုး အစားများ သိရှိနိုင်ရန်
- ✓ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းသောဟင်းသီးဟင်းရွက်အသီးအနှံအများထုတ်လုပ်စားသုံးနိုင်မှု
အခြေအနေအားလေ့လာသိရှိနိုင်ရန်
- ✓ အိမ်ခြံဝန်းဥယျာဉ်စိုက်ပျိုးထားရှိမှုဖြင့် တစ်ဖက်တစ်လှမ်းဝင်ငွေရရှိမှု အခြေ အနေအား သိရှိနိုင်စေရန်

သုတေသနဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်

သုတေသနဆောင်ရွက်မည့်အချိန်

	Jan	Feb	Mar	Apri	May	June	July	Aug
စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း								
အချက်အလက်စုဆောင်းခြင်း/တွက်ချက်ဆန်းစစ်ခြင်း								
စာတမ်းပြုစုရေးသားခြင်း								

➤ သုတေသနလုပ်ငန်းကာလမှာ ၂၀၂၀ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှဩဂုတ်လအတွင်းဖြစ်ပါသည်

ကောက်ယူမည့်အချက်အလက်များ

Home garden questionnaire

Ref: An assessment of the ecological and socioeconomic benefits provided by homegardener of Kerala, India (Soumya Mohan, 2004). University of Florida.

No.		
1	What is your total land size in acres?	သင်၏ အိမ်ခြံဝန်းအကျယ်အဝန်းကို ပြောပါ။
2	How much area does your house occupy?	ရင်းထဲတွင် အိမ်ဆောက်ထားသည့် အကျယ်အဝန်းကို ပြောပါ။
3	Name of crops in the home garden	သင့်အိမ်ခြံဝန်းထဲတွင် စိုက်ပျိုးထားသော သီးနှံများကို ပြောပါ။
4	How many plants per crop sown	သီးနှံတစ်မျိုးခြင်းစီအလိုက် စိုက်ပျိုးထားသော အကျယ်အဝန်းကို ပြောပါ။
5	Split crops according to daily basis, non-daily basis, others such as medicinal purpose. (also split to the part of plant uses, i.e. root, leaf, shoot, etc.)	အဆိုပါ သီးနှံများအား အသုံးပြုသည့် ရည်ရွယ်ချက်ကိုဖော်ပြပါ။ (နေ့စဉ် အစားအစာ၊ ပုံမှန် ခူးဆွတ်ခြင်း မဟုတ်သည့် အစားအစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်) နှင့် (အမြစ်/ဥ၊ အရွက် နှင့် အညွန့် စသဖြင့်)။
6	Estimate the percentage of these products that are used for home consumption.	အိမ်ခြံဝန်းမှ ထွက်သော အသီးအနှံများ၏ မည်သည့်ရာခိုင်နှုန်းကို မိသားစု က စားသုံးပါသနည်း။
7	Estimate the average yield of each crop	စိုက်ပျိုးထားသည့် သီးနှံများ၏ အထွက်နှုန်းကို ခန့်မှန်းပြောပြပါ။
8	Why did you select these particular plants?	အဆိုပါ သီးနှံမျိုးများကို အဘယ်ကြောင့် အိမ်ခြံဝန်းတွင်

❖ မေးခွန်းအနေဖြင့်အချက်အလက် (၄၇) ခုပါဝင်ပါမည်

သုတေသန၏ မျှော်မှန်းရလဒ်

- ❖ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း စိုက်ပျိုးထားရှိသော အိမ်ခြံဝန်းဥယျာဉ်စိုက်ပျိုးထားရှိမှု ပမာဏ အခြေအနေ၊ သီးနှံအမျိုး အစားများ၊ စိုက်ပျိုးထားသူများ၏ အိမ်ခြံဝန်းဥယျာဉ်စိုက်ပျိုး ထားရှိခြင်းအားဖြင့်ရရှိသော အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် စိုက်ပျိုးသူများ၏ တဖက်တလမ်းမှ မိသားစု အပိုဝင်ငွေရရှိမှု အခြေနေနှင့်အိမ်ခြံဝင်ဥယျာဉ်စိုက်ပျိုးခြင်းရေရှည်ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ရွက် နိုင်ခြင်းရှိ/မရှိ တို့အား သိရှိနိုင်ရန်အတွက် မျှော်မှန်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ်

စဉ်	အမျိုးအစား	ပမာဏ	နှုန်း(ကျပ်)	စုစုပေါင်း(ကျပ်)
၁	လက်ဆောင်ပစ္စည်း	၅၄၀ခု	၃၀၀၀	၁၆၂၀၀၀၀
၂	ကွန်ပျူတာနှင့်မိတ္တူ	၅၄၀စုံ	၂၀၀	၁၀၈၀၀၀
၃	စားရေးကိရိယာ	၂၇၀စုံ	၃၀၀	၈၁၀၀၀
၄	ခရီးစရိတ်	၁၈ကြိမ်	၂၀၀၀၀	၃၆၀၀၀၀
၅	စားစရိတ်	၅ဦး-၁၈ကြိမ်(လူ၉၀)	၁၀၀၀၀	၉၀၀၀၀၀
၆	ဖုန်းဘော	၈ယောက်	၃၀၀၀၀	၂၄၀၀၀၀
စုစုပေါင်း				၃၃၀၉၀၀၀

ကျမ်းကိုးစာရင်း

-ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ စီမံကိန်းဌာနစိတ်မှ အချက်အလက်များ

-Lal, R. (2020). Home gardening and urban agriculture for advancing food and nutritional security in response to the COVID-19 pandemic. *Food Security*, 1-6.

-Rammohan, A., Pritchard, B., & Dibley, M. (2019). Home gardens as a predictor of enhanced dietary diversity and food security in rural Myanmar. *BMC public health*, 19(1), 1145.

လမ်းညွှန်မှု ခံယူအပ်ပါသည်။